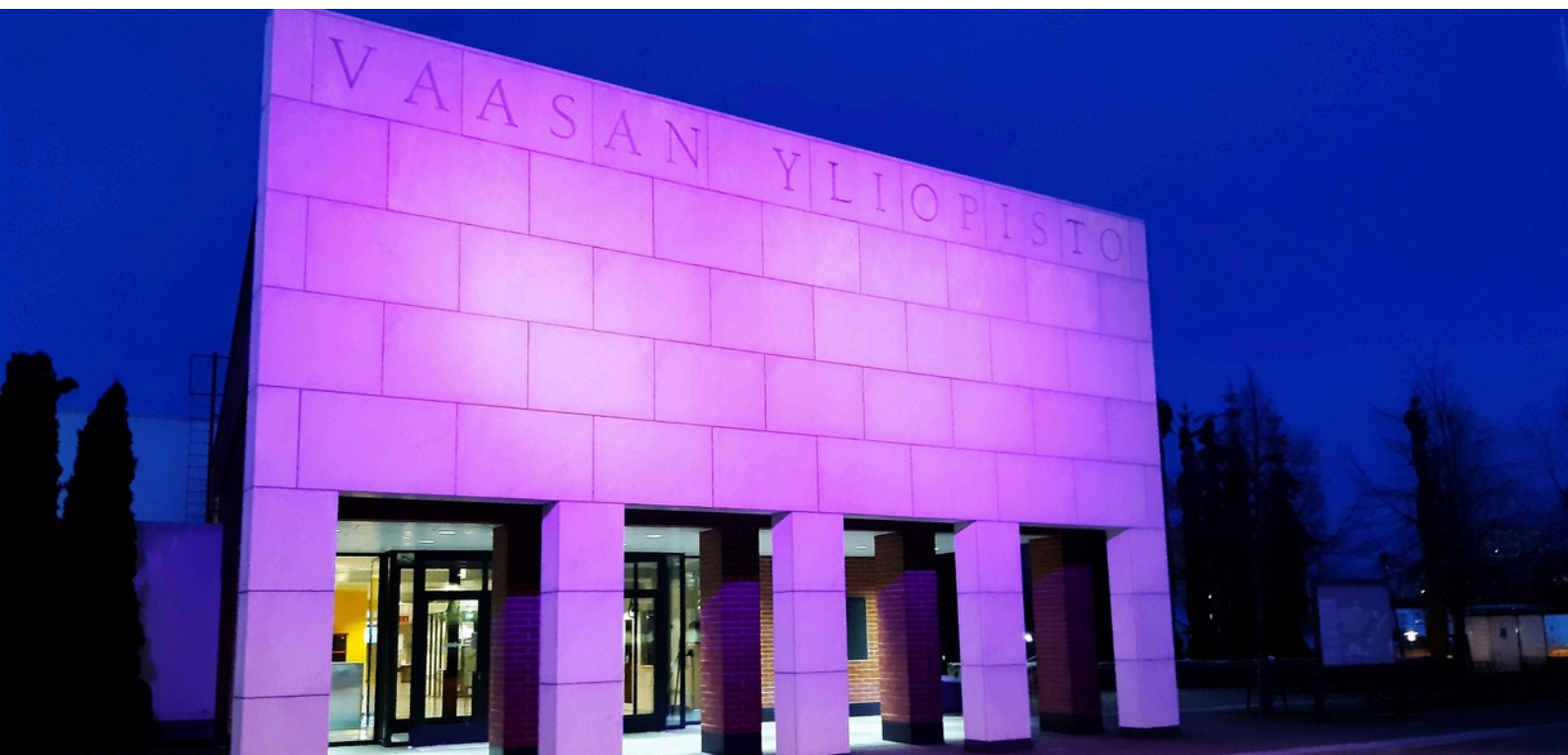

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Vaasan Merikampus Oy

Toimintaohjeet

Vaasan Merikampus Oy toimintaohjeet

Laadittu 7.1.2015

Laatija Joachim Miinalainen

Viimeksi päivitetty 5.4.2024

Päivittäjä Ronald Pätt

Nämä toimintaohjeet on laadittu käyttäen Pelsu Pelastussuunnitelma -palvelua.

Näissä toimintaohjeissa on 17 sivua.

Sisälllys

1	Toimintaohjeita	4
1.1	Turvallisuusorganisaatio	4
1.2	Avun hälyttäminen	6
1.3	Sairauskohtaus tai tapaturma	7
1.4	Tulipalo	8
1.5	Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt	8
1.6	Toiminta palohälytystilanteessa	9
1.7	Toiminta kokoontumispaikalla	9
1.8	Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	11
1.9	Vesivahinko	11
1.10	Väkivallan uhatessa	11
1.11	Pommiuhka	13
1.12	Yleinen vaaramerkki	14
1.13	Sähkökatkot	16
1.14	Kemikaalionnettomuus	17
1.15	Varkaus	17

1 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

1.1 Turvallisuusorganisaatio

Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuusjohtaja

Minna Martikainen
Rehtori
puh. 0294498611
minna.martikainen@uwasa.fi

Turvallisuusvalvoja, vahtimestari Ankkuri

Harri Smedlund
Vahtimestari
puh. 0294498093
harri.smedlund@uwasa.fi

Turvallisuusvalvoja, vahtimestari Ankkuri

Ari Jaskari
Vaasan yliopisto
puh. 0294498090
ari.jaskari@uwasa.fi

Turvallisuusvalvoja, vahtimestari Fabriikki

Stefan Bäck
Vaasan yliopisto
puh. 0294498089
stb@uwasa.fi

Turvallisuusvalvoja, vahtimestari Fabriikki Tervahovi

Peter Säynätsalo
Vaasan yliopisto
puh. 0294498088
peter.saynatsalo@uwasa.fi

**Turvallisuusvalvoja, vahtimestari
Tiedekirjasto**

Mikael Björkqvist
Vaasan yliopisto / Tritonia
puh. 02904498092
mikael.bjorkqvist@uwasa.fi

**Turvallisuusvalvoja
Tiedekirjasto**

Ilkka Savolainen
Vaasan yliopisto / Tritonia
puh. 0294498249
ilkka.savolainen@uwasa.fi

Väestönsuojan hoitaja VSS1, VSS2, VSS3, VSS4

Kiinteistönhoitaja / ISS

Väestönsuojan vastuuhenkilö VSS3

ISS Huolto

Väestönsuojan vastuuhenkilö VSS4

ISS Huolto

1.2 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: 112

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Luokahuoneiden ja luentosalien tarkan osoitteen löydät tilan etuosassa olevasta hätäohjetaulusta. Hätäohjetaulun tunnistat hopeanvärisistä reunuksista.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästytä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatua siinä luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatua luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta. Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti:

Automaattisen palohälytyksen sattuessa pelastuslaitos saapuu rakennuskohtaiselle paloilmointikeskukselle, josta hälytyksen sijainti paikallistetaan. Mikäli havaitset palon tai muun vaaran, ilmoita siitä soittamalla yleiseen hätänumeroon 112

1.3 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä ja tarkista

- Mitä on tapahtunut?
- Tarkista henkilön tila (herääkö, hengittääkö).

Anna tarvittaessa ensiapua

- Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat. **Puuvillakuja 6, VAASA**
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita potilaan tilassa tapahtuneista muutoksista hätäkeskukseen.

1.4 Tulipalo

Pelasta ja varoita

- Pelasta välittömässä vaarassa olevat ja varoita muita.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Sammuta ja rajoita

- Yritä alkusammutusta, vältä savua. Älä vaaranna itseäsi.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat.

Hälytä

- Käytä paloilmoitinpainiketta palokunnan hälyttämiseen sekä varoittaaksesi muita palokelloilla.
- Päästyäsi turvalliseen paikkaan soita numeroon **112** (myös käytettyäsi paloilmoitinpainiketta).
- Kerro mistä soitat ja missä palaa (osoite ja kerros) ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle.
- Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti: Automaattisen palohälytyksen sattuessa pelastuslaitos saapuu rakennuskohtaiselle paloilmotinkeskukselle, josta hälytyksen sijainti paikallistetaan. Mikäli havaitset palon tai muun vaaran, ilmoita siitä soittamalla yleiseen hätänumeroon 112

Hissin käyttö on tulipalon sattuessa ehdottomasti kielletty!

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on: Luotsi, Tervahovi: AMK:n puoleinen parkkipaikka.

Tritonia, Puuvillatalo, Konttori: Fabriikin parkkipaikka.

Technobotnia, Fabriikki: Ylioppilastalon parkkipaikka.

Varakokoontumispaikka: Vaasan ammattikorkeakoulun kiinteistö Wolffintie 30

1.5 Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt

Joskus toisaalla riehuva tulipalo estää turvallisen poistumisen kiinteistöstä. Näissä tapauksissa on viisainta pysytellä savuttomassa tilassa ovet ja muut aukot suljettuina.

Jää palo-osastoon, jossa olet.

- Palo-oven takana on turvallista olla. Palo-ovet kestävät tulipaloa vähintään puoli tuntia.
- Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaisiin seurauksiin, savuttomaan tilaan jääminen ei.

Mene ikkunan luo ja herätä huomiota. Jos et onnistu, ilmoita sijaintisi numeroon 112.

Noudata viranomaisten antamia ohjeita.

1.6 Toiminta palohälytystilanteessa

Rakennuksessa on automaattinen paloilmoitinlaitteisto, joka antaa hälytyksen pelastuslaitokselle. Palohälytyksen kuullessaan jokaisen on viipymättä poistuttava rakennuksesta.

- Ota mukaasi ulkovaatteet, jos ne ovat lähettyvilläsi.
- Sulje ovet ja ikkunat.
- Käytä poistumiseen lähintä mahdollista poistumistietä.
- Opasta asiakkaita ja vieraita.
- Soita turvallisesta paikasta numeroon **112** ja anna lisätietoja tilanteesta. Samalla varmistat, että hätäkeskus on saanut tiedon palosta.
- Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
- Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

Kokoontumispaikka: Luotsi, Tervahovi: AMK:n puoleinen parkkipaikka.
Tritonia, Puuvillatalo, Konttori: Fabriikin parkkipaikka.
Technobotnia, Fabriikki: Ylioppilastalon parkkipaikka.

Vaara on ohi vasta, kun pelastuslaitos antaa luvan palata rakennukseen. Kiinteistön turvallisuushenkilöstö välittää tiedon sisälle siirtymisestä henkilökunnalle.

1.7 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Luotsi, Tervahovi: AMK:n puoleinen parkkipaikka.
Tritonia, Puuvillatalo, Konttori: Fabriikin parkkipaikka.
Technobotnia, Fabriikki: Ylioppilastalon parkkipaikka.

*Kokoontumispaikka: Fabriikki
ja Technobotnia*

*Kokoontumispaikka: Luotsi ja
Tervahovi*

*Kokoontumispaikka: Tritonia,
Puuvillatalo ja Konttori*

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetyille kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Varakokoontumispaikka: Vaasan ammattikorkeakoulun kiinteistö Wolffintie 30

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pidentämissä suojautumista varten.

1.8 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hidasta. Pyri auttamaan heitä mahdollisuuksiesi mukaan.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.

1.9 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - huoltomiehelle: ISS Palvelut Oy, puh. 020015500, päivystys 020015500
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: Luotsi: kellarikerroksessa, tila L018.
Fabriikki: 1. kerroksessa, tila F129B.
Tervahovi: ala-aulan käytävä, tila B102.
Konttori ja Puuvillatalo: Konttorin kellari.
Tritonia: 1. krs kellarikäytävällä, K119.
- Lämmönjakohuone: Luotsi: kellarikerroksessa, tila L018.
Fabriikki: 1. kerroksessa, tila F129B.
Tervahovi: ala-aulan käytävä, tila B102.
Konttori ja Puuvillatalo: Konttorin kellari.
Tritonia: 1. krs kellarikäytävällä, K119.
- Sähköpääkeskus: Luotsi: kellarikerroksessa, tila L008.
Fabriikki: 1. kerroksessa, tila F129C.
Tervahovi: ala-aulan käytävä, tila B104.
Puuvillatalo: pääoven vieressä olevassa inva wc:ssä.
Tritonia: 1. krs kellarikäytävällä, K111.

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Ilmoita kiinteistönhoidolle ja tarvittaessa hätäkeskukseen **112**.

1.10 Väkivallan uhatessa

Aseettomassa uhkaustilanteessa, toimi seuraavasti.

- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta

Pidä huolta omasta turvallisuudestasi. Pyri ohjaamaan uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille. Tapauksen jälkeen ilmoita tapahtuneesta tarvittaessa poliisille.

Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä tee vastarintaa.
- Tee vain mitä uhkaaja käskee.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan varoittamaan muita.
- Ovien sulkemisella voidaan rajoittaa henkilön kulkua kiinteistössä.
- Tilanteen jälkeen, soita **112**, jotta paikalle saadaan ammattiapua mahdollisimman nopeasti. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti ja niistä on ilmoitettava välittömästi poliisille. Omalla käyttäytymisellä voi olla mahdollista vaikuttaa tilanteen kehittymiseen, ota siksi kaikki uhkatilanteet vakavasti ja pyri rauhoittamaan jo alkaneet tilanteet.

Toiminta ampuma-asetilanteessa

- Poistu vaara-alueelta, jos se on turvallisesti mahdollista.

Jos poistuminen ei ole turvallista:

- Mene luokkaan tai vastaavaan
- Lukitse ovi tai laita kalusteita oven/ ovien eteen siten, että oven painiketta ei voi käyttää
- Kasaa oven eteen kalusteita
- Sammuta valot
- Käy makaamaan oviseinän viereen, jos seinämateriaali on esim. tiiltä tai betonia tai etsi muuten turvallinen paikka
- Ota yhteys hätäkeskukseen 112 ja kerro tilanteesta. Ilmoita kerros, huoneen/ luokan numero
- Vältä muuten puhelimen käyttöä
- Jos käytävillä on savua, älä mene savuisiin käytäviin, pysy luokassa ja yritä tukkia mahdollisia aukkoja märillä vaatteilla tms.
- Odota poliisin/ pelastusviranomaisten/ koulun henkilökunnan lisäohjeita
- Toimi lisäohjeiden mukaisesti

1.11 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

Mikäli soittaja kertoo pommin räjähtävän heti tai alle 2 tunnin kuluessa, soita hätänumeroon 112.

Jos vastaanotat pommiuhkaussitoon, ole rauhallinen ja toimi seuraavasti:

Kuuntele tarkasti uhkauksen esittäjän viesti:

- Mitä
- Missä
- Milloin
- Miten
- Kuka

Toimenpiteet:

- Tee puhelun aikana tarkkoja muistiinpanoja.
- Tee puhelusta selkeä ilmoitus hätäkeskukseen 112.
- Tee puhelusta viipymättä selkeä ilmoitus turvallisuushenkilöstölle, joka arvioi jatkotoimia.
- Ryhdy tarvittaviin toimenpiteisiin saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Vakavasti otettavissa ja kiireellisissä tapauksissa koko rakennus tyhjennetään välittömästi:

- Siirry ohjeiden mukaisesti kokoontumispaikalle.
- Ota mukaasi puhelin, avain, reppu ja välttämättömät henkilökohtaiset tavarasi.
- Toimi kokoontumispaikalla saamiesi ohjeiden mukaisesti.

ÄLÄ KOSKE OUTOIHIN ESINEISIIN JÄTÄ TIEDOTTAMINEN POLIISIN JA JOHDON TEHTÄVÄKSI.

Epäilyttävä esine tai uhkauskirje

- Älä koske esineeseen.
- Mikäli kyseessä on kirje tai muu vastaava, jota jo olet käsitellyt, paina mieleesi kohdat, joihin olet koskenut, ja sijoita kirje esimerkiksi muovitaskuun.
- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille yleiseen hätänumeroon 112.
- Eristä aluetta mahdollisuuksien mukaan. Pidä mielessä tuleva mahdollinen poliisitutkinta (sormen- ja kengänjäljet ensiarvoisia todisteita).
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

1.12 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysytele sisällä, hakeudu yläkerrokseen, kuuntele radiosta lisätietoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäövet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.
- Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.
- Pysytele yläkerroksissa, kunnes vaara on ohi.
- Älä mene kellariin.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
- **Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja. Ota joditabletit vasta viranomaisen kehotuksesta (joditabletteja tulisi olla 2/henkilö).**

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilysturvakeskukseen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi.

1.13 Sähkökatkot

Sähkökatkon sattuessa turvavalot jäävät palamaan.

Hissien käyttö sähkökatkon aikana ei ole mahdollista.

Toiminta sähkökatkon aikana

Sähköt katkeavat toimitilasta, mutta yleisten tilojen valot toimivat edelleen

- Jos mahdollista, tarkista sulakkeet toimitilan omasta ryhmäkeskuksesta.
- Mikäli ongelma ei ratkennut, niin ota yhteys kiinteistöhuoltoon (puh. 020015500).

Sähköt katkeavat sekä toimitilasta että yleisistä tiloista

- Käytä taskulamppua
- Tarvittaessa opasta muita

Sähkökatkon sattuessa myös hissit pysähtyvät. Mikäli jäät hissiin jumiin sähkökatkon tai muun vian vuoksi, toimi seuraavasti:

Ota yhteys hissihuollon vikapäivystykseen:

- Matkapuhelimella - (KONE Hissit Oy, 080015063) tai
- Hississä olevalla hälytuspainikkeella. (Tämä ohjautuu suoraan hissihuollon vikapäivystykseen.)

Tarvittaessa voit soittaa hätänumeroon 112.

Pitkäkestoisissa häiriötilanteissa:

- Mikäli yliopistoa kohtaa pitkäkestoinen häiriötila energian, lämmön tai veden jakelussa, siirrytään toiminnassa rehtorin määräyksestä valmiussuunnitelman mukaiseen toimintaan.
- Siirtymisestä ja toimintatavoista tiedotetaan henkilöstöä erikseen sähköpostitse, puhelimitse sekä info-tv:n välityksellä. Mikäli laaja sähkökatkos estää atk-laitteilla tapahtuvan tiedottamisen, käytetään tiedottamiseen gsm-puhelimia sekä jokaisen rakennuksen virastomestareilta löytyviä UHF-käsiradioita.

1.14 Kemikaalionnettomuus

Mikäli kemiallista ainetta roiskahtaa päälle:

- käytetään hätäsuihkuja aineen laimentamiseen ja huuhtelemiseen.
- Mikäli on tarvetta, hakeudutaan lääkärin hoidettavaksi ja otetaan kyseisen kemikaalin käytöturvallisuustiedote mukaan lääkärille näytettäväksi.

Laajempi ulkoapäin tuleva kemikaaliuhka:

- toimitaan viranomaistiedotteiden mukaisesti.

1.15 Varkaus

- Mikäli huomaat, että omaisuuttasi on anastettu, ilmoita asiasta heti kiinteistöpäällikölle ja tee rikosilmoitus poliisille.
- Pyri välttämään rikospaikkaan koskemista, suojaa mahdolliset tekijän jättämät jäljet.
- Varkausrikokset ovat pääsääntöisesti asianomistajarikoksia, joten esitutinnan aloittaminen edellyttää uhrilta rikosilmoituksen tekemistä. Rikosilmoituksen voi tehdä joko sähköisesti sivuilta www.poliisi.fi tai henkilökohtaisesti poliisiasemalla käymällä.